

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Kansalliskielistrategia Nationalspråksstrategin

Oikeusministeriön seminaari 16.6
Justitieministeriets seminarium 16.6

Pääministeri Marinin hallitusohjelma

Statsminister Marins regeringsprogram

- Laaditaan uudistettu kansalliskielistrategia, joka turvaa kaikkien oikeuden saada palvelua kansalliskielillä ja parantaa kieli-ilmapiiriä. Strategia vastaa Kotimaisten kielten keskuksen huoleen kansalliskielten asemasta muuttuvassa kieliympäristössä.
- En ny nationalspråksstrategi som ska trygga allas rätt att få service på nationalspråken och förbättra språkklimatet kommer att utarbetas. Strategin svarar på Institutet för de inhemska språkens oro för nationalspråkens ställning i en föränderlig språkmiljö.

Taustaa Bakgrund

Kansalliskielistrategia 2012

Nationalspråksstrategin 2012

Kansalliskielistrategian päämäärät 2012

- Kansalliskielet suomi ja ruotsi näkyvät, kuuluvat ja hyväksytään
- Kansalliskieliä käytetään kaikilla yhteiskuntalohkoilla
- Kansalliskielten tuomat hyödyt saadaan yhteiskunnan ja yksilöiden käyttöön
- Jokaisella on mahdollisuus elää ja toimia omassa maassaan omalla kielellään, joko suomeksi tai ruotsiksi
- Jokaisella on mahdollisuus tutustua maan niin suomen- kuin ruotsinkieliseen kulttuuriin ja perinteisiin sekä yhteiseen historiaamme ja hyödyntää niitä.

Nationalspråksstrategins målsättningar 2012

- Nationalspråken finska och svenska syns, hörs och accepteras
- Nationalspråken används inom alla samhällssektorer - den nytta som nationalspråken ger kommer både samhället och individen till godo
- Var och en har möjlighet att leva och verka i sitt eget land på sitt eget språk, antingen finska eller svenska
- Var och en har möjlighet att bekanta sig med såväl landets finsk- som svenskspråkiga kultur och traditioner samt med vår gemensamma historia, och att tillgodogöra sig dem.

Kansalliskielistrategian (2012) ja toimintasuunnitelman (2017) toimenpiteitä

- Kansalliskielistrategia vuodelta 2012 sisältää 27 toimenpidettä sekä kuusi valtioneuvoston suositusta
- Toimenpiteet liittyvät kansalliskielten näkyvyyden lisäämiseen ja kielilainsäädännön systemaattiseen soveltamiseen hallinnon prosesseissa sekä suomen ja ruotsin kielen taidon vahvistamiseen ja kielten ja kulttuurin arvostamiseen
- Kansalliskielistrategian toimintasuunnitelma vuodelta 2017 sisältää 21 toimenpidettä
- Toimenpiteet liittyvät muun muassa kansalliskielten näkyvyyden ja tietoisuuden lisäämiseen, tietojärjestelmiin, hyvään kielitaitoon, turvallisuuteen ja terveyteen sekä terveyden- ja sairaanhoitoon

Nationalspråksstrategins (2012) och verksamhetsplanens (2017) åtgärder

- Nationalspråksstrategin från 2012 innehåller 27 åtgärder samt sex rekommendationer av statsrådet
- Åtgärderna gäller ökandet av nationalspråkens synlighet och systematisk tillämpning av språklagstiftningen i förvaltningens processer samt stärkande av kunskaperna i finska och svenska samt uppskattningen av språken och kulturen
- Nationalspråksstrategins verksamhetsplan från 2017 innehåller 21 åtgärder
- Åtgärderna gäller bl.a. främjande av nationalspråkens synlighet och medvetenhet, datasystem, goda språkkunskaper, säkerhet och hälsa samt hälso- och sjukvård

Esimerkkejä toimenpiteistä
Exempel av åtgärderna

Perustetaan ministeriöiden
kansalliskieliverkosto

Grundandet av ministeriernas
nationalspråksnätverk

Kielellisten oikeuksien
toteutumisen seuranta varten
luodaan kieli-indikaattorit

För uppföljandet av tillgodoseendet
av de språkliga rättigheterna
utvecklas språkindikatorer

Parannetaan edellytyksiä riittävän ja korkeatasoinen
kielikylpyopetuksen turvaamiseksi

Förutsättningarna för att trygga ett tillräckligt och
högklassigt språkbud förbättras

Vahvistetaan valtioneuvoston kieli- ja
käännöslinjaukset vuosille 2017- 2020.

Statsrådets språk- och översättningsriktlinjer fastställs
för 2017–2020.

Kielellisten vaikutusten
arviointityökalua
kehitetään ja uudistettu
työkalu julkaistaan.

Bedömningsverktyget för
språkliga konsekvenser
utvecklas, och en ny
version lanseras.

Ohjeistus kielten
huomioon ottamisesta
viranomaisten ICT-
ratkaisujen
kehittämisessä.

Anvisning för
beaktande av språken
vid utveckling av ICT-
lösningar för
myndigheter.

Johtopäätöksiä / Slutsatser

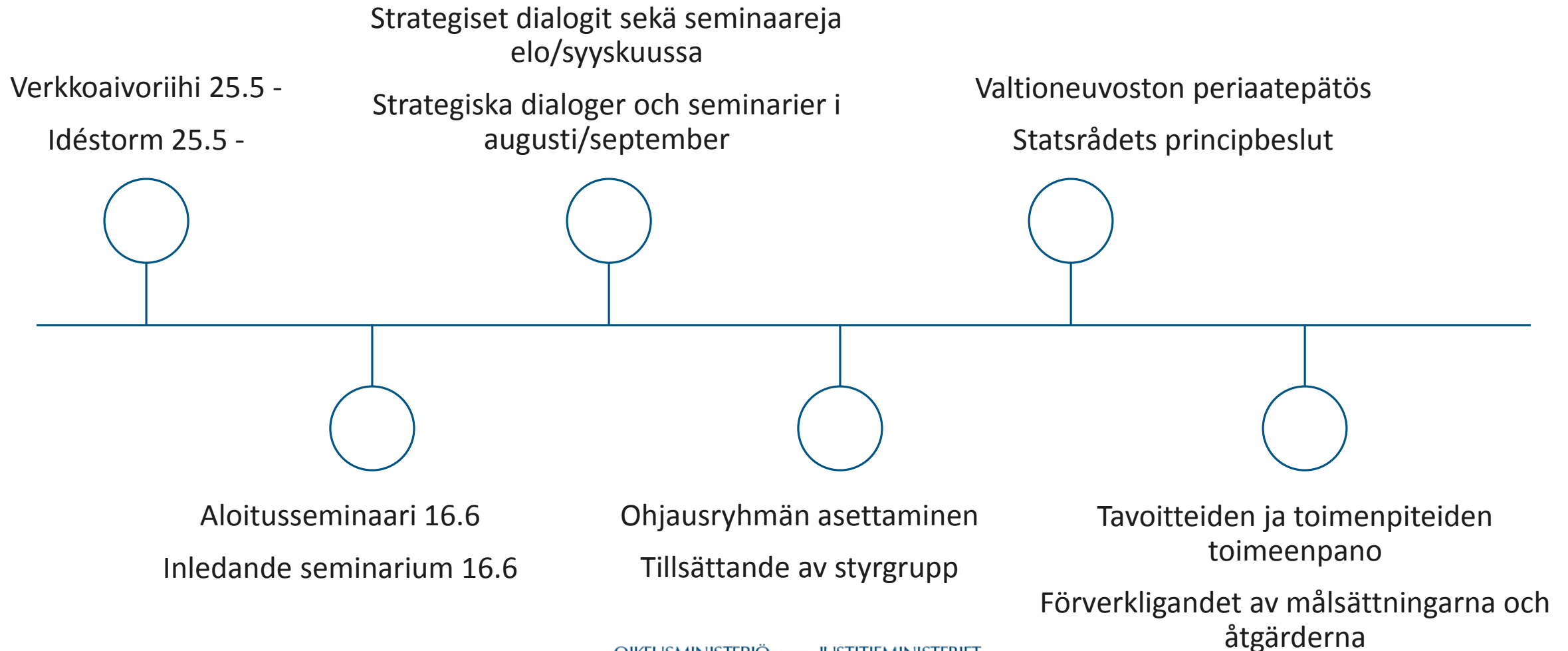
- Suurin osa toimenpiteistä toteutuivat/ **Största delen av åtgärderna har förverkligats**
- Haasteellista mitata miten toteutuneet toimenpiteet ovat vaikuttaneet/ **Utmanande att bedöma vilken påverkan de förverkligade åtgärderna har haft**
- Kielelliset oikeudet taantuvat jos niitä ei edistetä / **De språkliga rättigheterna försvagas ifall man inte främjar dem**
- Ruotsin kieltä koskevat haasteet ovat ennallaan, ja suomen kielen tilaan on kiinnitettävä enemmän huomiota / **Utmaningarna vad gäller det svenska språket är de samma och vi måste fästa mera uppmärksamhet vid det finska språket**

Uusi kansalliskielistrategia

Den nya nationalspråksstrategin

Prosessin vaiheet / Etapper

Uudistettu kansalliskielistrategia

- **Turvaa kaikkien oikeuden saada palvelua kansalliskielillä** – etenkin ruotsinkielisten palveluiden saatavuudessa on merkittäviä aluekohtaisia eroja, ja kielelliset oikeudet toteutuvat paikoittain heikosti.
- **Parantaa kieli-ilmapiiiriä** – asia on irroitettu omaksi hankkeekseen. Työ aloitettu vuonna 2018 johtuen perustuslakivaliokunnan huomioista ja hallituksen kielikertomuksesta 2017. Tavoitteita sisällytetään kuitenkin strategiaan.
- **Vastaa Kotimaisten kielten keskuksen huoleen kansalliskielten asemasta muuttuvassa kieliympäristössä** – huolet koskivat kielten käyttöalan kaventumista, yleiskielen hallinnan heikkenemistä sekä maahan tulleiden pääsyä kieliyhteisön jäseneksi ja oman äidinkielen opetusta.

Den förnyade nationalspråksstrategin

- **Ska trygga allas rätt att få service på nationalspråken** – Det finns stora regionala skillnader i synnerhet i tillgången till svensk service, och ställvis förverkligas de språkliga rättigheterna svagt
- **Förbättra språkklimatet** – ärendet har lösgjorts till ett eget projekt. Arbetet påbörjades 2018 när grundlagsutskottet fäst uppmärksamhet vid det och ärendet tagits upp i regeringens språkberättelse från 2017. Målsättningar tas dock med i strategin.
- **Strategin svarar på Institutet för de inhemska språkens oro för nationalspråkens ställning i en föränderlig språkmiljö** – oron gällde det allt smalare användningsområdet för nationalspråken, försämrade kunskaper i standardspråket, tröskeln för invandrare att bli medlemmar i den finska språkgemenskapen samt undervisning i det egna modersmålet.

Tavoitteet

Målsättningar

Sisällöllisiä näkökulmia

Innehållsmässiga synvinklar

- Suomen kieli – Suomi on ainoa maa jossa suomen kieli on virallinen kieli. Kielen käyttöala on kaventunut etenkin tieteen ja elinkeinoelämän kielenä. / **Det finska språket- Finland är det enda landet där finska är ett officiellt språk. Språkets användningsområde krymper i synnerhet på vetenskapens och det privata näringslivets område**
- Ruotsin kieli – Kielelliset oikeudet toteutuvat vaihtelevasti, ympäristöt joissa ruotsin kielen käyttö on luonnollista vähenevät ja kielen käyttö hallinnon kielenä vähenee. / **Det svenska språket – De språkliga rättigheterna förverkligas varierande, omgivningar där det är naturligt att använda svenska minskar och språket som förvaltningens språk minskar.**

Suomen kieli kansalliskielistrategiassa

Ehdotus keskustelun pohjaksi

Suomen kieli tieteen
kielenä

Suomen kieli
elinkeinoelämän
kielenä

Suurinta kieltä
koskeva kielipolitiikka

Elävä kaksikielisyys

Det svenska språket i nationalspråksstrategin Förslag som underlag för diskussionen

Hur tryggar vi
svenskspråkig service?

Digitaliseringen och
det svenska språket

Tillgången till
svenskkunnig personal

Svenskan som
förvaltningens språk

**Tarvitsemme uusia ratkaisuja vanhoihin todettuihin haasteisiin
Teidän näkemyksiänne tarvitaan kansalliskielistrategiatyössä**

**Vi behöver nya lösningar på gamla redan konstaterade utmaningar
Vi behöver era synpunkter i nationalspråksstrategiarbetet**

Corinna Tammenmaa

OIKEUSMINISTERIÖ

Kiitos! Tack!

www.oikeusministerio.fi

Facebook: facebook.com/oikeusministerio

Twitter: [@oikeusmin](https://twitter.com/oikeusmin)

Giitu! Kijtto! Spä`ssep!

Käyntiosoite: Eteläesplanadi 10, Helsinki

Postiosoite: PL 25, 00023 Valtioneuvosto

Vaihde: 029 516 001

